

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně: **R. P.**, bytem H., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 3.2.2017 proti rozhodnutí žalované ze dne 10.1.2017 č.j. X o *invalidní důchod*,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 10.1.2017 č.j. X se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 3.2.2017 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání *rozhodnutí žalované ze dne 10.1.2017 č.j. X*, kterým zamítla její námitky a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 12.9.2016*, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o *důchodovém pojištění* (dále jen **zákon**), když podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Sokolov ze dne 18.8.2016 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 25%. V odůvodnění *rozhodnutí ze dne 10.1.2017* žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 22.12.2016 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní

postižení uvedené v kapitole XIII. odd. C, položce 3b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o *posuzování invalidity* (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15-25%; žalobkyni byla přiznána se zohledněním zdravotních postižení komplexně horní hranice daného rozmezí, tj. 25%, která ve smyslu § 3 citované vyhlášky nebyla zvýšena, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

Žalobkyně v žalobě vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle ní její zdravotní stav, který stručně popsala, odpovídá nejméně invaliditě prvního stupně a byl chybně posouzen i v řízení o podaných námitkách, proto požadovala nové posouzení zdravotního stavu; závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Z obsahu *vyžádaného posudkového spisu OSSZ Sokolov* vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného *záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 18.8.2016* i ze *záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 22.12.2016* soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. odd. C, položce 3b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 25%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 27.2.2017 navrhla k důkazu posudek příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ze *zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 10.1.2017 bylo dle dodejky žalobkyni doručeno dne 12.1.2017.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o *organizaci a provádění sociálního zabezpečení*. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován v soudem prodloužené lhůtě po jednání konaném dne 3.8.2017 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí (10.1.2017)* byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, ale nešlo o invalidu druhého nebo třetího stupně, protože šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%. *Datum vzniku invalidity komise stanovila 21.11.2016 psychiatrickým vyšetřením*, neboť z dosavadního průběhu onemocnění již lze konstatovat, že středně těžké postižení trvá dlouhodobě, bez dosažení zlepšení nebo remise onemocnění během soustavné psychiatrické léčby a psychiatrické medikace; hospitalizace dosud nebyla realizována. Dále bylo uvedeno, že dle doložené zdravotní dokumentace se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a PK MPSV oproti posouzení lékařem OSSZ a

lékařem ČSSZ za rozhodující zdravotní postižení, které má největší dopad na míru poklesu pracovní schopnosti, považuje onemocnění psychické. Ve spise je podrobně doložena ambulantní léčba v psychiatrické ambulanci, kdy žalobkyně v anamnéze udává počátek potíží projevujících se zvýšenou únavou cca před 10 lety; od roku 2011 byla vedena pro dg. F43.2 úzkostně depresivní symptomatologie reaktivního charakteru, poté od 02/2015 byla diagnóza přehodnocena a dosud je sledována a léčena pro dg. rekurentní depresivní poruchy, ale ani při léčbě nedochází k remisi onemocnění, tíže poruchy je hodnocena dlouhodobě v rámci středně těžkého postižení. Lékařské nálezy doložené při jednání dokládají, že ani po datu napadeného rozhodnutí se zdravotní stav výrazně nezměnil. V oblasti somatické trvají bolesti celého těla, porucha hybnosti není prokázána, rovněž výsledky laboratorních vyšetření jsou v normě, revmatologem je stanovena diagnosa fibromyalgického syndromu s chronickým únavovým syndromem; kardiopulmonálně je kompenzována, chronické asthma je dosud s normálními plicními funkcemi. PK MPSV proto hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti dle kapitoly V, položky 4c) přílohy vyhlášky - afektivní poruchy, středně těžké postižení - 45% a stanovením horní hranice (30-45%) zohlednila i další onemocnění revmatologické a plicní. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna a činí tedy 45%. Dle komise žalobkyně není schopna práce fyzicky ani psychicky náročné, práce v nepříznivých klimatických podmínkách, vynuceném tempu, zvýšeném riziku stresů, směnném provozu; je schopna vykonávat zaměstnání jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě, je schopna využít své kvalifikace např. při výrobě studené kuchyně, nebo rekvalifikace k jinému vhodnému zaměstnání. Kontrolní lékařská prohlídka invalidity (8/2018) byla stanovena s ohledem na dosud probíhající ambulantní léčbu, kdy není vyloučena stabilizace ani remise onemocnění. *(Stejnopsis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Dle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti snížit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení ani snížení nebyly shledány, jak uvedeno shora.

Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.

Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a *stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění*, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (*soudní řád správní*, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení *bez jednání rozsudkem* pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.).

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 10.1.2017*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 3.8.2017 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 21.11.2016*, proto je **žaloba podaná důvodně**, a **soud** tedy **napadené rozhodnutí žalované ze dne 10.1.2017 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení** (výrok I. rozsudku) **pro vady řízení** (§ 78 odst. 1 věta první, odst. 4 s.ř.s.) **spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně**, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 21.11.2016 a tedy i k 10.1.2017 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 45%.

Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu prvního stupně od 21.11.2016, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity od uvedeného data, čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 16/2017-37 ze dne 14.8.2017, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná i v případě zjištění invalidity žalobkyně již v řízení o námitkách.

V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. *Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity (viz shora). U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Získá-li žalobkyně potřebnou dobu pojištění, bude jí přiznána i výplata invalidního důchodu.*

V případě, že žalobkyni nebude přiznána výplata invalidního důchodu od data uznání invalidity, je žalovaná povinna tuto skutečnost v rozhodnutí uvést společně s důvody (např. výplata nemocenských dávek do) a příslušným zákonným ustanovením.

Soud pro informaci žalobkyně připomíná, že pobírání invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně není dobou (důchodového) pojištění ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona, neboť pojištění jsou účastni poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a osoby vedené v evidenci úřadu práce pouze po omezenou nikoli celou dobu evidence (§ 5 odst. 2 písm. a) zákona).

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně nepožadovala náklady tohoto řízení, proto žádnému z účastníků nebyla náhrada nákladů přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. ***Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.***

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 14. srpna 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně